

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Poznamenske številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. svečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Velika bitka v korejski cesti.

PETROGRAD 29. Dopisnik „Petrogr. brz. agenture“ v Čifu poroča: v neki nujni depeši oddani v nedeljo ob 12. uri 40 min. popolnoma: Glasom privatnih poročil, došlih tukajšnjemu japonskemu konzulatu, je velik del baltijske eskadre v soboto zvečer v korejski cesti arežal japonsko eskadro, kjer je pršlo do boja.

PETROGRAD 29. „Petr. brz. agent.“ poroča iz Šangaja ob večer: Od vseh strani dohajajo semkaj brzjavke s poročili o pomorski bitki med Tsušimo in japonskim obrežjem. O podrobnostih ne poročajo ničesar, vendar je iz brzjav posneti, da je bitka za Rase ugodna. Govori se, da se je boja udeležila tudi vladivostoška eskadra. Neka tukajšnja angleška tiskovna je prejela iz Tokaja brzjavko, ki poroča, da so zmagali Japonci. Tega ne veruje tukaj nikdo. Mesto je silno razburjeno. Vse vojne ladje so v pristanišču pripravljene za boj. Brzjav v Vusung je od večerj pretrgan. Mnogo trgovskih ladij ni odplovalo radi dogodkov, ki se jih pričakuje.

LONDON 29. Reuterjev biro je večerj poročal iz Taingtava: Glasom brzjavk iz kitajskih virov se lije v korejski cesti velika bitka.

LONDON 29. List „Times“ poroča iz Tokaja, da je pomorska bitka med Rusi in Japonci pričela v soboto popoldne med 2. in 3. uro.

LONDON 29. „Morning Post“ poroča iz Šangaja: Brzjavka iz Pekinga pravi, da je bila baltijska eskadra pri otoku Tsušima poražena ter da je bežala proti severu. Štiri ruske ladje, večvsi linijske ladje „Borodino“, so se pogrezale. Gromenje težkih topov je bilo slišati izven Vusunga. Sodi se, da se je ruska flota razdelila v tri eskadre, v svrhu, da pojde prva skozi korejsko cesto, druga skozi cesto Tsugaru in tretja skozi cesto Lu Perouse.

TOKIO 29. (Reuterjev biro, ob 2. uri 15. min. [Uradno]): Brodovje Roždestvenskega je deloma uničeno. Dvanajst vojnih ladij se je pogreznilo oziroma je bilo ujetih. Dve transportni ladiji in dve torpedovki so se potopile.

LONDON 29. „Daily Telegraph“ poroča: Glasom neke semkaj v minoli noči z visokega mesta dospelo brzjavko o pomorski bitki se zdi, da je Togo zmagal.

WASHINGTON 29. (Reuterjev biro). Senatnemu oddelku je dospelo poročilo, da se je ruska linijska ladja potopila v korejski cesti.

cesti. Rusko poslatstvo in japonsko odposlatstvo sta brez uradnih vesti o položaju.

WASHINGTON 29. (Reuterjev biro). Glasom prejetih informacij se soti, da ladje, ki so se v korejski cesti potopile, so linijske ladje „Borodino“ in „Orel“, trije križarji in ena ladja delavnica.

LONDON 29. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokaja ob večer: Danes zjutraj je bilo pri Ušikavi (Jeso) videti tri ruske torpedovke. Večerj je na japonskem morju deloma ležala megla. Ko je o prilikah silece posijalo, je bil krassen dan, močan veter in nemirno morje. Ruske ladje je bilo videti najprej ob 6. uri zjutraj, ko so se bližale otoku Tsušimi. Sodi se, da je obstojala ruska eskadra iz 6 oklopnjač prvega reda. Ruske ladje so bile še v megli. Ko so se pa megla dvignila, so se umaknile. Glasom nekega došlega poročila, je bilo v bližini nad 21 ladij.

Amerikanski parnik potopljen od Rusov.

NEW-YORK 29. „New Yorker Sun“ poroča iz Tokaja: Ministerstvo vojne mornarice je priobčilo gotove podatke, da je v petek baltijska eskadra pri Formosi pogreznila neki ameriški parnik. Isti list poroča iz Washingtona, da utegne vlad tega navstati resen spor med Rusijo in severnimi Zveznimi državami. Predsednik Roosevelt je odredil preiskavo ter ukazal poslaniku v Petrogradu, naj pozve o stvari na admiraliteti. Ako se vest potrdi, bo vlada zahtevala za parnik odškodnino.

Dogodki na Ruskem.

SIEDLCE 29. V soboto zjutraj je bilo več sto Židov, ki so se zbrali v nekem gozdu blizu mesta, obkoljeno od vojakov, ki so jih odveli v mestno ječo. O tej priliki je bilo 50 oseb ranjenih, med temi 7 težko.

NAHIČEVAN 29. (Gubernija Erivan). V bojih dne 25. t. m. je bilo ubitih 22 Armencev in 2 Mohamedancev. Štiri osebe so našli zranjene. Stavilo ranjenecov ni znano. Dva dni je že tukaj mir. V vasi Dšabiah je bil ubit en Armenec.

Brzjavne vesti.

Veliki vojvoda Luksemburški.

VOLOVSKO 29. Veliki vojvoda in vojvodinja Luksemburška sta po petmesečnem bivanju večerj s spremstvom zapustila Opatijo ter odpotovala na Bavarsko.

Ogrski poslanec grof Keglevics padel v dvoboju.

BUDIMPEŠTA 29. Med posl. grofom Keglevicem (liberalna stranka) in dr. Karlom Henezem (ljudska stranka) se je danes zjutraj vršil dvoboj na sabljo. Grof Keglevics je bil

— Bog zna, da ni, Grga! Dobro govorila.

— Moja priprosta pamet mi pravi, da bi tudi škof moral dobiti svoje.

— In b’.

— Daj Bogu, kar je božjega, a cesarju, kar je cesarjevega, pravi sveto pismo, a jaz pravim Gričanom: Dajte vi škofu, kar je škofovega, a Kapitelju, kar je Kapiteljevega.

— In prav govoriš, Grga moj, ali — se je zamislil škof — imam-li pismo na to? Ti veš, da je kralj vzel Gričane pod svoje varstvo.

— Kralj? Se je nasmehnil Pršila. Kralj je daleč in ima drugega opravila. Pak ban Lučenac je tvoj prijatelj in mrzi Gričane.

— Da, da, da! To je dobro zamišljeno. Ali pismo, ker to mora biti pod pečatom.

— Imam, je odgovoril Grga drzovito, pogledši biakupa po strani, in je izvlekel iz nedrj list od kože ter ga nudil škofu. Čitaj sam, gospod škof! Spomnil sem se, da sem, pregledovaje stara pisma, našel zapisano pod pečatom, da škofu zagrebškemu gre šestnajstina od griškega žita in vina. Nekako po-

se sabljo ranjen v srec, da je bil takoj mrtev. Povod dvoboja je bil neki prepit v državni zbornici.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 29. Predsednik Justh je ob 10. uri 50 min. otvoril sejo ter se najprej spominjal grofa Keglevicha, ki je padel v dvoboju. Posl. Banffy je izjavil, da se je odločil za segednaki mandat. Nato je zbornica prešla na dnevni red. Zbornica je razpravljala o predlogu Košutovem glede uvedbe avtonomnega ogrskega carinskega tarifa. Govornik je vnovič podrobno utemeljeval svoj predlog ter naglasil vnovič, da ne misli neodvisna stranka z uvedbo samostojnega carinskega tarifa izzvati carinsko vojno z Avstrijo; stranki je pred očmi, da bo le z uvedbo samostojnega carinskega okrožja, v čigar mejah bo ogrsko poljedelstvo ravno tako zavarovano, kakor bo to možno glede avstrijske industrije, ustvarjeno stalno razmerje z Avstrijo, ki manjka od leta 1898. S tem se bodo čustva sovraštva in antipatije narodov obeh državnih polovic zmanjšale. Posl. Karoly je zagovarjal predlog Košutov. Prihodnja seja jutri.

Zdravstveno stanje sultana.

CARIGRAD 29. „Agence de Constantinople“ označa vesti, ki so v inozemstvu razširjene o slabem zdravstvenem stanju sultana kakor popolnoma izmišljene. Sultan se počuti prav dobro.

Silvela umira.

MADRID 29. Bivši ministerski predsednik Silvela umira. Bil je previden s sv. zakramenti.

Egiptovski podkralj v Carigradu.

CARIGRAD 29. Uradna objava pravi, da je egiptovski podkralj, ki je večerj dospel semkaj, da se pokloni sultanu, bil danes vprejet v avdijenci.

Pogreb Alfonza Rottschilda.

PARIZ 29. Ob številni udeležbi zastopnikov vseh društvenih krogov se je danes vršil pogreb barona Alfonza Rottschilda na povsem priprosti način.

Novi srbski vojni minister.

BELIGRAD 29. Mesto obolelega polkovnika Živkovića je prevzel vojno ministerstvo polkovnik Vasa Antonić.

Štrajk.

ZEMUN 29. (Ogrski biro) Vsi stavbeni in poljski delavci so pričeli štrajkat.

Za otrpnenjem tilnika.

OPAVA 29. V minolem tednu je bilo v avstrijski Šeziji prijavljenih 15 slučajev boleznj otrpnenja tila ka. Bolnikov, obolelih za to boleznijo, je bilo v minolem tednu 55, od teh sta dve osebi umrli, 11 jih je umrlo, bolnih je še 42. V vojaški bolnišnici v Belicu je umrl za to boleznijo 1 lovec.

mešalo se mi je bilo to, iskal sem, iskal, zastoj. Mene je to peklo, ker ne živim za drugo, nego za službo svojega gospodarja. Ali nekega dne mi je roka srečno posegnila med stariške kože in glej sreče! Tu je stalo črno na belem. Čitaj sam!

— Daj! Daj! je pograbil Ivan kožo, privzdgnil glavo in je, pridignivši listino, začel čitati: Mi, Andrej tretji po b’ žji milosti, kralj ogrski, hrvatski, dalmatinski . . . vsem in vsakemu . . . Da, da! Šestnajstino vina in žita griškega . . . Da, da, Grga moj! In pečat je cel. To je prav! je kimal Ivan z glavo, privzdignivši se na noge ter upiraje oči v pismo. A kdo sne dvomiti? Kdo prigovarjati?

— Ni živa duša.

— To pravico treba vrstiti.

— In treba. Žetev je blizu. Dobro leto je.

— Pa izviš!

— In hočem. Na! Čuvaj mi dobro ta list! Saj je čitno to kakor solnce na nebu. Čemu naj bi komu kaj daroval? Ali kaj si rekel poprej? Gričani da so sklenili tudi

Z Balkana.

CARIGRAD 29. (Uradno). Načelnik in reorganizator orožništva v treh vilajetih, general Degiorgis paša, je bil odlikovan z redom Iftihar v brilantih.

Bivši vali v Skoplju in sedanjí načelnik nadzorstvenega odposlanstva v Jemenu, Šakir paša, je imenovan maršalom.

CARIGRAD 29. Nedavno so albanski načelniki iz okraja Djakovo, ki so pod voditeljem lanskega ustanka, Sulejmanom Aga Batušom, in načelnikom plemena Krasniči, Šabana Binaku, odposlali generalnemu inspektorju Hlmi paši brzjavko, v kateri protestujejo proti temu, da bi divizijski general Šamsi paša, ki se sedaj nahaja v Djakovi, marširal proti Prizrenu. Albanski načelniki navajajo, da je Šamsi paša kriv lanskega prelivanja krvi in da bi njegov prihod utegnil provzročiti novo ustajo. V svojem odgovoru Hlmi paša pozivlja načelnike na mir in pokorščino ter jim je dal nekaj obljub. Ob enem je izjavil, da ne pride Šamsi paša v Djakovo, ako bo tam vladal mir in red.

Ustaja v Jemenu.

CARIGRAD 29. Iz turškega uradnega vira poročajo: Feidzi paša, ki je odšel iz Bagdada z eno divizijo, je bil od vseh plemen vsprejet z veseljem. Boja ni bilo nikjer. Aneisa in Bereida sta zasedeni od turških čet, ki so vzele upravo v svoje roke. Potem ko je Feidzi paša vse uredil, je odpotoval v Medino, kamor je dospel dne 22. t. m. Od tam pojde v Janbo, da se vkreca direktno v Hodeido. Ko dospe tjakaj, se poda v glavni stan, ki je oddaljen od Sane približno 100 kilometrov.

Japonski princ v Berolinu.

BEROLIN 29. Princ in princesinja Ariengava sta dospela semkaj ob 6. uri svečer ter sta bila na kolodvoru slovesno vsprejeta od cesarja Viljema in prestolonaslednika. Japonska gosta sta se v spremstvu prestolonaslednika in prince Adalberta odpeljala v „Hotel Bristol“, kjer bosta bivala. Cesar se je povrnil nazaj v palačo. Ogromna množica ljudstva je cesarja, japonske goste in prestolonaslednika pozdravljala z „hoch“ kliči.

Fejervary ne postane ministerski predsednik.

BUDIMPEŠTA 29. „Ogrskemu biro“ so od dobro obveščene strani zadržali, da je smatrati kombinacijo Fejervarija kakor odstranjeno. Sploh ni bilo nikdar govora, da je bila Fejervaryju poverjena sestava ministerstva. Zdi se pa, da se je razgovorom, ki jih je baron Fejervary imel zadnje dni o političnem položaju z raznimi osebami, pripisovalo preveliko važnost. Baron Fejervary ni bil v zadnjem tednu vprejet od cesarja v avdijenci in poročilo, da se v prihodnjih dneh poda na Dunaj, kjer da ga cesar vprejme, je popolnoma neresnično.

pogodbo s Kapiteljem. Ali ne stoji nič v tej pogodbi o moji šestnajstini?

— S Kapiteljem so sklenili pogodbo, ali ni o je sklenili s škofom, je pripomnil dvorski župan, škofa ne veže nič.

— Res je. Ali sklenili so pogodbo pred škofom.

— Pred puntarjem, reci, katerega je milost kraljeva vrgla s te stolice, da je navstal prostor za vrednejega pastirja, za Ivana.

— Res je. Ali reci še eno. Ali škofje sploh kedaj pobirajo —

Toda v hipu je Ivanu zastala beseda. Vzdignil je glavo, očesi sta mu zasvetili. Pred vratmi je navstal hrup in čuti je bilo ostre besede.

— Kdo je to? je zaklical škof, oprijemši se stolice s tresčo roko. Zapovedal sem, naj nikdo ne hodi do mene. Kdo se je drznil?

— Kanoniki! Tu ne smem biti priča! je šepnil dvorski župan, zagrabil pismo iz Ivanove roke ter izginil skozi mala vrata, kjer je bila odisla tudi čarovnica.

(Pride še.)

PODLISTEK.

216

Prokletstvo.

Epigonični roman Avgusta Šence. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.-š.

— Meni je to tako pršlo v glavo. Kapitelj ima pravico dšetinanja po griškem vladarju in pobira toliko »postav« kolikor »šljarsčino« od meščanov. To je lep denar. Radi tega se tudi meščani vedno borijo in komaj da mirujejo sedaj, ker so se nekako pogodili pred puntarskim škofom Pavlom.

— Odpusti mu Bog grehe! je šepnil Ivan zlovoljno, ko je čul to njemu neljubo ime.

— In vse to pobira le Kapitelj, škof pa nič.

— Res je, res, škof nič.

— Škof je glava cerkve, brez škofa ni Kapitelja. Pa reci sam, mlostljivi gospod, je li to prav?

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 27. maja 1905.

(Dopis iz strokovnjakškega peresa.)

Kakor je bilo predvidjati in smo mi tudi opetovano napovedovali, je prišlo v Korejski cesti do velike bitke. O tem je tudi končno potrjeno, da je bil Roždestven sken prvi in glavni namen, da prisili Togo v bitko. Zato je ubral tudi najkrajšo in direktno pot do Korejske ceste, ki je predstavljala japonske maritimne glavne sile.

Današnje vesti — privatne in ena oficijelna iz Tokija od 29. t. m. — prinašajo nejednake podatke o ruskih izgubah. O japonskih pa govori le ena zasebna brzjavka, dočim japonski oficijelni brzjav popolnoma molči v tem pogledu. O ruskih izgubah pa poroča, da so iznašale 12 vojnih ladij. 2 transportni ladiji in 2 lovea na torpede, da so se potopili.

Povsem nejasno je torej, kakove vrste so bile onih 12 ruskih ladij!! To pa je velike važnosti za sodbo o pomenu ruskih izgub. Kajti velik razloček je med oklopnjačo in oklopnim križarjem, in še večji razloček je med oklopnim in pomožnim križarjem.

Zadnje privatne vesti (Reuter) iz Tokio poročajo, da so Rusi izgubili 4 bojne ladije, 3 obrežne branitelje, 5 križarjev in 2 transportni ladiji. Med temi da so zajeti bojni ladiji »Orel« in »Aleksander II.« in obrežna križarja »Admiral Apraksin« in »Senjavin«.

Ali, kakor rečeno, oficijelno ti podatki niso še potrjeni.

Če pa ti podatki odgovarjajo resnici, potem so bile ruske izgube zelo velike.

Potemtakem je ostalo Rusom 4 velike bojne ladije, pomožni križarji in 6 razdevalcev torpedov. Ako niso Japonci delovali tudi s podvodnimi ladjami in minami in s tem, da so iztrovali svojo flotilo torpedov, izlasti v megli in v nočnem času (svoječasno se je govorilo o 6—12 podvodnih ladjah), moramo si domnevati, da so bile v razmerju z ruskimi izgubami tudi japonske izgube ogromne. — To domnevanje potrjuje tudi vesti iz Pariza in Italije. Jedni pravijo, da so bile japonske izgube večje nego ruske, druge pa, da je bila bitka uničevalna za obe flote. Sedaj je interesantno vprašanje: kaj je storilo ostalo rusko brodovje, to je, je-li ostalo v korejski cesti, ali je odplula v Vladivostok? Še le potem, ko bomo vedeli, kolike so izgube na obeh straneh, in ko bo jasno, kaj je Roždestvenski ukrenil, bomo mogli soditi o dalekosežnosti bitke v Korejski cesti. Dotlej se vzdržujemo vsake sodbe.

Pripomba uredništva. Gori je že rečeno, da preostajajo Rusom 4 bojne ladije. Japonci so imeli 4 moderne in 2 stari bojni ladiji, 18 oklopnih križarjev in kakih 100 torpedov. Ali je možno, vprašamo, da so ob takih ruskih izgubah Japonci res izgubili — kakor hoče vedeti neka privatna brzjavka — le enega križarja in 10 torpedov. — Sodbo prepuščamo razsodnemu čitatelju. Po našem mnenju je najverjetneje, da je bilo grozno razdevanje na obeh straneh. Na to stran bo jasno še le, ko bo govoril Petrograd, od kjer nimamo do sedaj — iz lahke umevnih razlogov — še nikake vesti. Iz japonskega vira ne izvedemo tako hitro resnice, kakor uče vse dosedanje izkušnje.

Srbska ministerska kriza.

Beligrad, 27. maja 1905.

— ut. Na zapadu Evrope mislijo, da je v Srbiji vse v neredu, ker se vsaki čas pojavljajo ministerske krize itd.

To mnenje je bilo nekdanj upravičeno. Tedaj namreč, ko se krize niso porajale v »Narodni Skupštini«, torej parlamentarno, ampak so jih vedno provocirali na dvoru. Poslednja dva Obrenovića sta uprizorjela krizo vsikdar kadar jima skupština ni bila po volji. Potem sta sestavljala kabinete iz svojih privržencev, ki so skupštino razpuščali, a na novih volitvah so uporabljali vsa sredstva, da je bila skupština sestavljena iz samih takih ljudi, ki so se brezpogojno pokoravali kraljevim željam.

Tedaj so bile v Srbiji v resnici nezdrave razmere. Poslednje krize se pa morajo razlagati drugače. Na zadnjih volitvah, ki so bile svobodne, ni prišla nobena stranka v »Narodno Skupštino« v tolikem številu, da bi imela v vseh vprašanjih gotovo večino.

Zato se je skušalo s koalicijo zmernih in ekstremnih radikalov. In posrečilo se je sestaviti koalicijsko ministerstvo pod predsedništvom Grujićevim. Ali ta koalicija ni mogla dolgo obstati, ker je precej razlike med obema frakcijama radikalne stranke. Zato je v jesenskem zasedanju »Narodne Skupštine« navstala ministerska kriza, ki se je rešila na ta način, da so zmerni radikali sestavili vlado pod predsedništvom svojega voditelja Nikole Pašića, ki je najprejnejši politik ne samo v svoji stranki, marveč v Srbiji sploh. To je mož, ki ima vse sposobnosti, da stoji na čelu vlade. Zato so tudi priznavali vsi, da je to namočnejša vlada, ki jo je bilo možno sestaviti.

Resnica je, da je bilo to ministerstvo bolje od koalicijskega, ker so bili v njem najposposnejši ljudje v Srbiji: Pašić (predsedstvo in vnanje stvari), Protić (notranje stvari), Nikolić (bogočastje in nauk) itd., ali dolgo se ono ni moglo vzdržati, ker ima sicer nekaj glasov večine nasproti ekstremnim radikalom, ali absolutne večine nima! Razna radikalov obeh frakcij je v skupštini tudi 17 liberalcev in nacjonalistov, zbog česar se je morala vlada za vsaki pomizni slučaj pogajati s strankami, da je ad hoc dobila večino.

V tem pa je napetost med obema radikalnima frakcijama postajala vedno večja, dokler ni prišlo tako daleč, da se ni moglo govoriti več o dveh radikalnih frakcijah, ampak o dveh strankah.

Tako je zopet nastala ministerska kriza, kateri je bil neposredni povod volitev predsedstva skupštine. Do sedaj se glasovali ekstremni radikali za kandidata zmernih radikalov Aco Stanojevića. Sedaj pa so postavili svojega posebnega kandidata, Nikolića, tako, da Stanojević ni mogel dobiti absolutne večine, ampak samo relativno, ker so liberali in nacjonalisti oddajali prazne glasovnice.

In kaj sedaj? Pogajanja so nemožna in ne preostaja drugo, nego razpuščenje skupštine in razpis novih volitev, na katerih naj narod odloči, kateri radikalni stranki več zaupa. Sicer je možno, da preide nekaj ekstremnih radikalov k zmernim in potem bi bilo razpuščenje skupštine nepotrebno, ali v glavnem se misli, da bo skupština gotovo razpuščena.

Na novih volitvah dobi zmerno-radikalna stranka gotovo absolutno večino, ker ekstremni radikali nimajo sposobnih ljudi in zato se jim niti ne ljubi prevzeti vlado, ker ne bi našli v svojih vrstah dovolj moč za vse ministerske portfelje. Ekstremni radikali so namreč sami mladi ljudje, ki politično še niso dovolj izpolnili. (Glej brzjavne vesti. Op. ured.)

Sedanje ministerske krize ni smeti torej smatrati dokazom, da v Srbiji niso zdrave razmere, ampak ravno nasprotno: ona je dokazala, da vlada tu strog parlamentarizem. Kriza je navstala samo valed tega, ker v »Narodni Skupštini« nobena stranka nima absolutne večine in zato niti ne more nobena vlada dolgo ostati na krmilu.

Kraljevo vedenje je popolnoma pravilno in niti ni misliti na kaka iznenadenja. Grozno se varajo oni, ki si žele in pričakujejo iznenadenj!!

Naši škofje v Rimu. — Slovenski glas za glagolice.

Iz slovenske duhovščine ljubljanske škofije se je poslala среди tekočega meseca presvetlemu vladiki Antonu Bonaventuri, ki se vdeleži z drugimi škofi goriške metropolitije omenjenega zborovanja, nastopa prošnja:

»Presvetli gospod knezoškof! V kratkih dneh pohite vladike, načelujoči katoliškim južnim Slovanom, v Rim, pozvani od poveljarja sv. katoliške cerkve, da se tam kaj posvetujejo o staroslovenskem bogoslužju, ki je poleg sv. vere najdražja dedščina, ostavljena nam od naših apostolov sv. Cirila in Metodija. Staroslovensko bogoslužje, slovensko posvečeno v Rimu za papeža Hadrijana II. in vsemu slovenskemu narodu za jamčeno od naslednika mu Ivana VIII., je kakor vse delovanje sv. Cirila in Metodija odobril pred četrtostletjem papež slavne spomina blagopokojni Leon XIII. z okrožnico »Grande munus«. Ponosni na to so dvignili katoliški Slovani svoje glave, češ, sedaj je došel trenutek, ko zaori po naših svetiščih zopet stari: Gospodi pomiluj — napočila je doba, ko se nam povrne drago-

cena pridobitev sv. Cirila in Metodija — staroslovenska služba božja. Sv. stolica je dala natisniti prelepo glagolsko mašno knjigo in jel se je pripravljati vzboljšani časoslov, ali nenadoma je počil glas, da je staroslovenska služba božja omejena samo na nekatere vladikovine in v njih le na nekatere posamične cerkve.

Presvetli gospod knezoškof! Ljubljansko vladikovino diči slavna zgodovina, a poleg neomajne zvestobe sv. katoliški veri menda ni alavnejše točke v njej, nego je dejstvo, da je tudi ona čuvala nekdanj dedščino sv. Cirila in Metodija — staroslovensko službo božjo. Staroslavna cerkev sv. Petra »zunaj obzidja ljubljanskega«, ki je mati naših cerkva in tudi mati Vaše stolnice, je nekoč gojila staroslovensko službo božjo po zapadnem obredu in kakor mati so ravnale tudi hčere. Do malega pri vseh starejših cerkvah ljubljanske škofije se nahajajo glagolski ostanki — dokazi, da se je pred nekaterimi stoletji opravljala služba božja tu v posvečenem staroslovenskem jeziku. Glagolska najdišča so našeta v znamenitem članku dr. Josipa Grudna »Glagolica v akvilejski metropoliji in njen pomen za slovensko slovstvo« (Katoliški Obzorik 1905, 141), a njihov zapisnik bi se dal po točnejšem preiskovanju še pomnožiti. Omenjeni spis je neovržno dokazal, da je glagolica in ž njo vred staroslovenska služba božja po zapadnem obredu nekdanj živeča in cvetela v okvirju sedanje ljubljanske škofije.

V svojem in v imenu svojih versko in narodno mislečih tovarišev se drznem prespoštljivo prositi Vašo presvetlost: Blagovolite se spominjati na bližnjem rimskem zborovanju staroslovenske sirote, ki so jo zatirle med nami časov sile. Blagovolite štiti ono, ki je sanjo trpel kruto preganjanje in dveipolletno ječo naš veliki vladika Metod.

Kakor nasledniki glagoljašev, ki so toliko sto let izvrševali staroslovensko službo božjo v naši domovini, si usojamo priporočiti Vaši milostni pozornosti in vneti brambi nastopne točke:

1. Razveljavi naj se naredba, da je staroslovenska služba božja navezana le na nekatere cerkve; neomejena bodi pravica, ki jo je dobil ves slovenski narod od rimskih papežev Hadrijana II. in Ivana VIII.

2. Dovolj naj se staroslovenska služba božja po rimskem obredu načeloma za vso ljubljansko škofijo, koder bivajo Slovenci.

3. V ljubljanskem bogoslovskem učilišču naj se uvede pouk staroslovensčine.

Iskreno prosimo, da v zgodovinske važnem trenutku, ko se bo odločevala usoda naše glagolice, ne zabite tamkaj na grobu sv. Cirila, da ste vladika pokrajini, ki ima neovržno dokazano pravico do dedščine slovenskih apostolov sv. Cirila in Metodija — ne zabite, da ste slovenski škof.

Z najodličnejšim poštovanjem

V Ljubljani, dne 15. vel. travna 1905.

Ivan Vrhovnik, m. p.

župnik trnovski,

v svojem in v imenu svojih versko in narodno mislečih tovarišev.

Kriza na Ogrskem.

Torej vendar! V pozitivni obliki se razširja vest, da se je končno vendar našel mož, ki je v teh kritičnih časih toliko korajžen, da je prevzel nalogo sestave novega ministerstva in da hoče vzeti v roke krmilo ter voditi po razburkanem valovju ladijo ogrske države. Baron Geza Fejervary se zove mož. Dolgo let je bil ogrski minister za deželno brambo in sedaj je kapitan trabantne telesne straže na cesarskem dvoru. Zdelo se je bilo, da ostane večer minister. Ali padel je vendar. A ravno radi vroka, radi katerega so ga sedanji vsemočneži na Ogrskem preganjali z vso svojo jezo, ravno z osirom na ta vzrok moramo pričakovati napeto radovednostjo, za kako taktiko se odločijo koalirane stranke, ako bo novi vladni na čelu res stal baron Geza Fejervary!! Kajti on ni bil nasproten le vsem novim ekrajnim zahtevam Madjarov v pogledu vojske, ampak se je protivil celo že prej dovoljenim koncesijam. Če je v koalirani opoziciji kaj doslednosti, če noče, da njene grožnje ne pridejo ob vso veljavo, bo morala ravno nasproti Fejervariju naprti vse sile in uporabiti vsa sredstva do zadnjega. In na to treba biti sedaj pripravljeni, ker poleg etališča ki je zavzemlje Fejervary nasproti militariznim zahtevam Madjarov, prihaja še

usodna okolnost, da sta grof Apponyi in Fejervary največja osebna antagonista. A grof Apponyi je dub, ki goni vso sedanjo koalicijo na Ogrskem! On, ki je itak že silno ambiciozen in nervozen, se bo čutil osebno zadetega, po imenovanju ministerstvu Fejervary in bo ves svoj vpliv zastavljal za skrajni boj!

Domače vesti.

Iz Trsta preko Kolonje, Trebiča na Opčine. Pišejo nam:

Minole nedelje smo se »vzeli gor« in šli čez Kolonjo v Trebiče. V Kolonji smo imeli priliko videti celo vrsto novih lepih hiš in hišic. Žal da z novimi hišami raste tudi tuja sapa. Od vseh otrok, deklet in odraslih, ki smo jih srečali ali videli v Kolonji, nismo slišali ne ene besede — slovenske! Otroci govorijo med sabo laški — možki in ženske se pa pozdravljajo z »Bonžorno« — »Bona šera« itd. Res je sicer, da se med sabo pogovarjajo (govorim o odraslih) v slovenskem jeziku, ali pozdravljanje se vrši v tujem laškem jeziku!

Ako se starejši ljudje pačijo s tem, da se pozdravljajo v jeziku, ki ni jezik, katerega so govorili stari naši okoličani, in ako se dopuščajo, da se mladina razgovarja skoraj izključno v tujem jeziku — potem res ne vemo, je-li v Kolonji naseljenih vse polno Kalabrežev ali pa so Slovenci, domačini in nedomačini tako zabredli, da zaničujejo materini slovenski jezik ter rabijo rajše tojega, ki ga niti — ne znajo! Ako vidimo mi prečrno, kar se prav lahko dogaja onemu, ki le površno pozna razmere, potem prosimo, naj se nas postavi na laž — in mi bomo, čeprav »lažniki« — popolnoma zadovoljni!

Vse drugače je v Trebičah. Tam se govori med domačini izključno slovenski. Tam imajo svoj lepi »Narodni dom«. »Konsumno društvo« si je namreč sezidalo krasne prostore, v katerih je gostilna in lepa prostorna dvorana za veselice.

Otroci, dekleta, fantje, močje in žene govorijo le slovenski jezik in mladina prepeva le slovenske pesmi — kar je edino prav.

Na Opčinah je stvar že drugačna. Tu je sedaj vse polno tuje govornice in tudi samolaskih nadpisov. Mi se ne čudimo Židom, Lahom in Nemeem, ako ti delajo reklamo svojim podjetjem v samolaskem jeziku. Bolelo pa nas je videti neki veliki samolaski nadpis nekega Gombača iz Sežane! To bi Slovenec ne smel nikdar storiti!

Matura na novomeški gimnaziji se je pričela včeraj. Oglasilo se je 15 dijakov.

Ljubljanski škof dr. Anton Jeglič se povrne iz Rima, kakor poroča »Slovenec« jutri zvečer.

Ivan Trdina — častni občan. Občinski odbor v Mengau je v svoji nedeljski seji imenoval pisatelja Ivana Trdina, mengiškega rojaka, povodom 75 letnice njegovega rojstva za častnega občana.

Iz Postojne. Zadnji »Notranjec« se hvaležno spominja 80-letnice preblag. gosp. e. kr. vladnega svetnika v. p. in bivšega okrajnega glavarja postojanskega, Antona pl. Globočnika. Med drugimi zaslugami, ki si jih je isti pridobil za časa svojega bivanja v Postojni, omenja »Notranjec« izlasti zasluge, ki si jih je pridobil kakor predsednik komisije za jame. Globočniku da se imamo zahvaliti za nje sedanjo svetovno slavo, ki jo uživa. Kar je pa še posebne hvale vredno, je to, da je pri napisih, ki se nahajajo v jami, postavil slovensčino na prvo mesto, kar je edino pravilno na naši zemlji. A kako se je prakticiralo v poznejših letih? Mesto da bi bil v tem oziru na boljšem, smo veliko na slabšem. Poglejmo si napise, ki so iz novejših dobe: »Weg zur Grotte«. — »Der Eintritt in die Grotte ist nur mit den Eintrittskarten gestattet« itd. Povsodi se šopiri nemščina na prvem mestu. Mi nimamo nič proti temu, da so pri jami dvojezični, oziroma trojezični napisi, ker je jama nekako podjetje. Odločno pa lahko zahtevamo, da je slovensčina na prvem mestu. Velezaslužni gospod svetnik je dal svojim naslednikom v tem oziru lep izgled. Žalibože, da so bili isti dosedaj važdil sovražni našemu jeziku in niso upoštevali izgledov svojega prednika. (Med temi je bil tudi znani bivši ekrajni glavar Schwarz, ki soga, če se ne motimo, tudi nakatera občina — imenovala častnim občanom. Op. ured.) Sicer bi tudi gospodje zastopniki trga v jamski komisiji lahko še davno kaj storili v tem oziru, ako bi ne bili tako mlačni. Žalo-

V najem se odda stanovanje s 4 prostori v Rocolu. Naslov pové „Edinost“.

Sobni slikarski pomočnik se išče.
Naslov: Barkovlje št. 417.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov
Fran Lampe
TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
krat na dan sveži kruh, raznovrstne moke prvih grških mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanità 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčkih.

Dr. D. REACH
v bolnišnici sv. Roka v Budimpešti, je v vseh slučajih povračujočega, telesnega zaprtja in slabotnega želodčnega živčnega delovanja z presenetljivo ugodnim uspehom uporabljal (tudi odvajalo)
želodčne tinkture
G. PICCOLIJA, dvornega zagateltja Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.
1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodarska ulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsega če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vkupitbe po 5 1/2 %
Urađuje vsaki dan od 8. do 12 1/2 ure pop. razven nedelj in praznikov.
Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607-11
posojil " " " " " 1.573.842-34
glavnih deležev " " " " " 112.720-
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
TRST - ulica Acquedotto št. 15 - TRST
Filijalka v ulici Miramare št. 13
Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najfinije pecivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

SVOJI K SVOJIM!
Mirodilnica
MIHAEL PIŠČANC na Opčinah 212.
(nasproti gostilne „pri Mičelu“.)

Velik izbor in zaloga vsakovrstnih drog, suhih in oljnatih barv. Lanenega olja, firneža, lake, čopičev, tapetarij, (stampov) za slikarje, petrolej, stearične in voščene sveče. Vsako vrstnih gob in zamaškov, gumijevce, gumijeve cevi za cepljenje trt, dvakratno rafinirano žveplo, angleški vitriol. Šipe za okna, žeblice in drugih železnin. Navadno in dišeče mlo, profumerije, spirit za gorjeti, esence za jesih. Voščilo (biks) za črne in rumene črevlje in drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Cene brez konkurence.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - T-ST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novl. Fuštanj veleur od 27 novl. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šlaji in rate. Odeja od volne ali bombaza. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogovnice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Gulia št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšino in belo moko, naravno maslo, sveče, mlo, jedilno olje prve vrste po 36 novl.
— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!
Podpisani priporočajo svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha, ul. Caviana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Podpisani priporočajo svojo **NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO** pri Sv. Jakobu (ulica ulica 12 (traven št. 30)).
Vedno sveži kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Pestrožba točna.
Benedikt Suban

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporočajo svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na debeli Dekracije zol s papirjem. Slikanje zol in napisov v oseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica 130 Foscolo št. 19.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporočajo priznani najboljši in najcenejši
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

Prodajalnica jestvin
zalozeno z vedno svežim nlagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moko, otrobov itd. priporočajo svojim rojakom udani
Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in draguljar
Via del Rivo 26
Sprejema popravke, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravlja ure na jamstvo.

— Nova zaloga —
ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquenich ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov. Konkurenčne cene.

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Ivan Petelin
tovarna testenin
TRST
ul. S. Francesco d' assisi 47.

Prva trž. brusilnica
— na električno moč —
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Ivan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaurčuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerno.
Sprejema od 8—6 pop.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppa)
Specialiteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokostil, lakov, čestek, čopičev, navadnega in parfumanega mila, petroleja, spirita (žeste) za gorjeti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Prodajalnica jestvin v Trstu, ki jako dobro vspeva, se prodaja ali pa izroči voditelju zmožnem slovenskega, italijanskega in nemškega jezika ter zamore položiti kavejco ali primerno varščino. — Obrniti se je na M. Rosenbaum v ulici Tintore 10. I. nd.

Prodajalnica ur
Anton Bucker
TRST - Barriera vecchia 19 - TRST.

Velik izbor žepnih, srebrnih in zlatih ur. Zidne ura. — Budilaice od gold. 1-50. Prodaja tudi na obroke.

Leon Fano TRST
ulica Nuova 42
zlatar in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrnino in dragulje; sprejema poprava po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstvu.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporočajo veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za blimo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Mejnarodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se priporočajo za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.
Posiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

„Galleggiante Nazionale“

Kopališče Kozman
se otvori prve dni junija.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
— kvasa —
iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
— kvasa —
iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)
pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
— kvasa —
iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.
Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAM
KATALOGI BREZPLAČNO.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GERTY
6000 ton. odpluje dne 10. junija v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
Potrežba in hrana (vsak dan sveži kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
TRST - Corso št. 2 - Telefon 742
Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.
Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje a pripadki. Napisni in črke od cina, bronu in pokosti. Fono-grafi. gramofoni, cilindri in plošče. Eliografski papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.
Se govori slovensko in hrvatsko.

PUMPE akoravno mnogokoristne in malih stroškov so pri nas le malo upeljane, ker gospodarji ne znajo katerih bi potrebovali in kako jih nastaviti. — O tem daja podpisani rad nasvete, ter prodaja pumpe za vsako potrebo po zmernih cenah in z jamstvom.
ŽIVIC I DRI
TRST, trg. ulica št. 2

Svoji k svojim!
Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga
„Croatia“
stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarska orodja, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelu po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.
Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila
Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
ULICA TORRE BIANCA 20
Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Stajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.